

ZNALECKÝ POSUDEK

Č. 2383/2012

JAKÁ JE MATEMATICKÁ INTERPRETACE USTANOVENÍ § 25 ODS. 5 A 6 ZÁKONA O VOLBĚ PREZIDENTA REPUBLIKY?

Objednatel posudku: Česká republika – Ministerstvo vnitra, sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7 – Letná, kontaktní adresa nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, IČ 00007064, DIČ CZ00007064, zastoupená JUDr. Václavem Henychem, ředitelem odboru všeobecné správy.

Účel posudku: Zpracování znaleckého posudku, který by měl odpovědět na otázku „Jaká je matematická interpretace ustanovení § 25 odst. 5 a 6 zákona o volbě prezidenta republiky?“.

Znalec: Prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc. LL.M., Včelařská 9, 182 00 Praha 8.

Konzultant: Doc. JUDr. Pavel Mates, CSc., Psohlavců 1501/51, 147 00 Praha 4, konzultant znalce podle ust. § 10 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

Datum: 6. 12. 2012.

OBSAH

1	PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ POSUDKU	3
1.1	Podklady poskytnuté objednatelem posudku	3
1.2	Podklady opatřené znalcem a archiv znalce	3
2	NÁLEZOVÁ ČÁST	4
2.1	Zdroje informací a výchozí předpoklady	4
2.2	Účel posudku	4
2.3	Právní východiska	5
2.3.1	Ústava	5
2.3.2	Zákon o volbě prezidenta republiky	5
2.3.3	Důvodová zpráva k návrhu zákona	6
2.3.4	Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky	6
2.3.5	Aplikace zákona provedená objednatelem posudku	6
2.3.6	Metodický pokyn ke kontrole petic	7
3	POSUDKOVÁ ČÁST	11
3.1	Interpretace zákona jako zadání pro ověření správnosti údajů na peticích 11	
3.1.1	§ 25 odst. 5	11
3.1.2	§ 25 odst. 6	12
3.1.2.1	Věta první	12
3.1.2.2	Věta druhá	12
3.1.2.3	Věta třetí	13
3.2	Odpověď na otázku položenou znalci	14
4	Znalecká doložka	16

ZNALECKÝ POSUDEK

Na základě žádosti PhDr. Roberta Ledvinky, náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu smlouvy č.j. MV-137027-1 /VS-2012 ze dne 5. prosince 2012 a následně uzavřené smlouvy s objednatelem posudku, kterým je Česká republika – Ministerstvo vnitra, sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7 – Letná, kontaktní adresa nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, IČ 00007064, DIČ CZ00007064, zastoupená JUDr. Václavem Henychem, ředitelem odboru všeobecné správy (dále také jen „objednatel posudku“ nebo „MV“), jsem se ujal zpracování znaleckého posudku, který by měl odpovědět na otázku „Jaká je matematická interpretace ustanovení § 25 odst. 5 a 6 zákona o volbě prezidenta republiky?“.

1 PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ POSUDKU

1.1 Podklady poskytnuté objednatelem posudku

Označené * viz přílohy tohoto posudku.

1. Dopis PhDr. Roberta Ledvinky, náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu smlouvy č.j. MV-137027-1 /VS-2012 ze dne 5. prosince 2012 znalci.
2. Metodický pokyn ke kontrole petic, který byl součástí smlouvy o dodávce služeb za účelem realizace veřejné zakázky s názvem „Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta“ se společností Hewlett-Packard, s. r. o., č.j. MV-65370/REG-2012 – viz příloha č. 1 tohoto posudku.

1.2 Podklady opatřené znalcem a archiv znalce

1. Ústava České republiky, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 275/2012 Sb. o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky).
3. Důvodová zpráva k návrhu zákona. Sněmovní tisk č. 613/0 – vládní návrh na vydání zákona o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky).
4. Bakytová, H., Hátle, J., Novák, I., Ugron, M. Statistická indukce pro ekonomy. Praha: SNTL, 1986, ISBN 99-00-00135-X.
5. Cyhelský, L., Hustopecký, J., Závodský, P. Příklady k teorii statistiky. Praha: SNTL 1978.
6. Budíková, M., Králová, M., Maroš, B. Průvodce základními statistickými metodami. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3243-5.
7. Veřejně přístupné zdroje na síti Internet (viz odkazy pod čarou).

2 NÁLEZOVÁ ČÁST

2.1 Zdroje informací a výchozí předpoklady

Posudek je založen zejména na informacích nacházejících se v tomto posudku a v citovaných dokumentech.

Posudek byl zpracován na základě informací a podkladů poskytnutých znalci objednatelem posudku, jak jsou uvedeny v nálezkové části tohoto posudku, a za podmínek, které jsou v tomto posudku uvedeny. Znalec neodpovídá za jejich pravdivost, úplnost a správnost. Podkladové materiály, na kterých je posudek založen, jsou v plné kompetenci a odpovědnosti objednatele posudku.

V souladu s ust. § 10 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů jsem se souhlasem objednatele posudku přibral jako konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek, týkajících se právní interpretace zákona, Doc. JUDr. Pavla Matese, CSc., který přednáší na Vysoké škole finanční a správní v Praze a na Fakultě sociálně ekonomické UJEP v Ústí nad Labem. V roce 1992 byl soudcem Ústavního soudu ČSFR. Je místopředsedou komise pro správní právo Legislativní rady vlády. Působí rovněž v rozkladových komisích ústředních správních úřadů a ve zkušební komisi pro advokátní zkoušky ČAK.

Poslední dostupné informace byly získány k 6. 12. 2012 a na základě zjištěných skutečností byl posudek zpracován.

2.2 Účel posudku

Předmětem tohoto znaleckého posudku je zpracování znaleckého posudku v souvislosti s ověřováním správnosti údajů na peticích na podporu kandidatury na funkci prezidenta republiky, který by měl odpovědět na otázku „Jaká je matematická interpretace ustanovení § 25 odst. 5 a 6 zákona o volbě prezidenta republiky?“

Důvodem zpracování posudku je skutečnost, že vzhledem k tomu, že u všech kandidátů na funkci prezidenta republiky, kteří spolu s kandidátní listinou předložili petici, na které po prvotní kontrole podle ustanovení § 25 odst. 4 zákona o volbě prezidenta republiky (po nezapočítání těch záznamů, u kterých některý údaj chyběl nebo byl uveden neúplně) byl zjištěn celkový počet občanů podepsaných na petici převyšující 50 000 podpisů, byla v obou kontrolních vzorcích zjištěna chybovost větší než 3 %, muselo být aplikováno ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky, podle něhož Ministerstvo vnitra odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

Tento znalecký posudek se nezabývá právním výkladem cit. předpisů, ale jejich interpretací z hlediska matematicko-logického, tj. tak, jak byla, resp. měla být tato skutková otázka řešena.

Předmětem posudku rovněž nebylo přezkoumání, zda implementace na prostředcích výpočetní techniky a/nebo postupy objednatele posudku nebo jeho dodavatelů odpovídají cit. předpisům a/nebo Metodickému pokynu objednatele posudku (1.1.2).

2.3 Právní východiska

2.3.1 Ústava

Východiskem pro současný způsob volby prezidenta republiky je Ústava České republiky.¹ Podle čl. 54 je prezident republiky volen v přímých volbách. Podle čl. 58 další podmínky výkonu volebního práva při volbě prezidenta republiky, jakož i podrobnosti navrhování kandidátů na funkci prezidenta republiky, vyhlásování a provádění volby prezidenta republiky a vyhlásování jejího výsledku a soudní přezkum stanoví zákon.

2.3.2 Zákon o volbě prezidenta republiky

Zákon č. 275/2012 Sb. o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky, dále také jen „Zákon“) upravuje podmínky výkonu volebního práva při volbě prezidenta republiky (dále jen "volba prezidenta"), podrobnosti navrhování kandidátů na funkci prezidenta republiky, vyhlásování a provádění volby prezidenta a vyhlásování jejího výsledku a soudní přezkum.

Podle § 21 odst. 1 kandidátní listinu může podat nejméně dvacet poslanců (dále jen "navrhující poslanci") nebo nejméně deset senátorů (dále jen "navrhující senátoři"), anebo občan, který dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 50 000 občany oprávněnými volit prezidenta republiky (dále jen "navrhující občan").

Podle § 25 platí pro variantu s peticí tato právní úprava:

(3) Podává-li kandidátní listinu navrhující občan, připojí petici podepsanou alespoň 50 000 občany oprávněnými volit prezidenta republiky. Součástí petice jsou očíslované podpisové archy. V záhlaví petice a na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede skutečnost, že petice je určena na podporu kandidatury kandidáta na volbu prezidenta, jeho jméno a příjmení, rok narození a rok konání volby prezidenta. Každý občan, podporující kandidaturu kandidáta, uvede na podpisový arch své jméno, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu a připojí vlastnoruční podpis.

(4) Ministerstvo vnitra zjistí celkový počet občanů oprávněných volit prezidenta republiky podepsaných na petici. V případě, že na podpisovém archu petice chybí některý z požadovaných údajů nebo je uveden neúplně, do celkového počtu se nezapočítá.

(5) Ministerstvo vnitra ověří správnost údajů na peticích namátkově na náhodně vybraném vzorku údajů u 8 500 občanů podepsaných na každé petici. Zjistí-li nesprávné údaje u méně než 3 % podepsaných občanů, nezapočítá Ministerstvo vnitra tyto občany do celkového počtu občanů podepsaných na petici.

(6) Zjistí-li Ministerstvo vnitra postupem podle odstavce 5 nesprávné údaje u 3 % nebo více než 3 % podepsaných občanů, provede kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu (dále jen "druhý kontrolní vzorek"). Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici, nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici. Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u 3 % nebo více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

¹ Ústava České republiky, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.3.3 Důvodová zpráva k návrhu zákona

Podle důvodové zprávy² (dále také jen „DZ“) bylo navržené znění Zákona stejné, jako schválené:

(5) Ministerstvo vnitra ověří správnost údajů na peticích namátkově na náhodně vybraném vzorku údajů u 8 500 občanů podepsaných na každé petici. Zjistí-li nesprávné údaje u méně než 3 % podepsaných občanů, nezapočítá Ministerstvo vnitra tyto občany do celkového počtu občanů podepsaných na petici.

(6) Zjistí-li Ministerstvo vnitra postupem podle odstavce 5 nesprávné údaje u 3 % nebo více než 3 % podepsaných občanů, provede kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu (dále jen "druhý kontrolní vzorek"). Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici, nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici. Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u 3 % nebo více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

V DZ se k § 23 uvádí:

Ministerstvo vnitra provede ověření správnosti a úplnosti údajů na peticích namátkově. Petice podporující kandidáta bude předložena v listinné podobě a bude zkontrolován jen namátkou vybraný vzorek 8500 podpisů. Vzhledem ke krátkosti času není možné zkontrolovat všechny údaje na petici. Zjistí-li Ministerstvo vnitra nesprávné údaje u více než 3 % podepsaných občanů, provede kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu. Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici, nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici. Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích (například bude-li chybovost v obou kontrolních vzorcích takto zjištěná celkem 10 %, odečítá se 10 % občanů podepsaných na petici).

2.3.4 Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky

K provedení Zákona byla vydána vyhláška č. 294/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky.

Tato vyhláška neobsahuje žádné ustanovení, které by souviselo s přezkumem podle § 25 Zákona.

2.3.5 Aplikace zákona provedená objednatelům posudku

Jak uvádí objednatel posudku ve sdělení (1.1.1), z pohledu Ministerstva vnitra jazykový výklad dotčeného ustanovení svědčí metodě vyjádřené vzorcem:

$$V_p = C_p - C_p (C_1 + C_2) / 100,$$

kde:

V_p je výsledný počet započtených občanů podepsaných na petici,

C_p je celkový počet občanů podepsaných na petici,

² Sněmovní tisk č. 613/0 – vládní návrh na vydání zákona o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky).

C₁ je relativní chybovost kontrolního vzorku č. 1 v %,

C₂ je relativní chybovost kontrolního vzorku č. 2 v %.

Tato metoda odečtu se však po vydání rozhodnutí o registraci, resp. o odmítnutí kandidátní listiny stala předmětem sporu, a to zejména ze strany kandidátů, jejichž petice v důsledku aplikovaného odečtu nespĺnila podmínku požadovaných 50 000 podpisů na petici. Dotčení kandidáti argumentují takovým výkladem zákona o volbě prezidenta republiky, na základě kterého mělo dojít ke zprůměrování chybovosti obou kontrolních vzorků a takto získané průměrné procento chybovosti mělo být odečteno od celkového počtu občanů podepsaných na petici.

2.3.6 Metodický pokyn ke kontrole petic

Znalci byl dále objednatel posudku předložen Metodický pokyn ke kontrole petic, který byl součástí smlouvy o dodávce služeb za účelem realizace veřejné zakázky s názvem „Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta“ se společností Hewlett-Packard, s. r. o. – viz příloha č. 1 tohoto posudku.

Z dokumentu znalec zjistil především tyto relevantní skutečnosti:

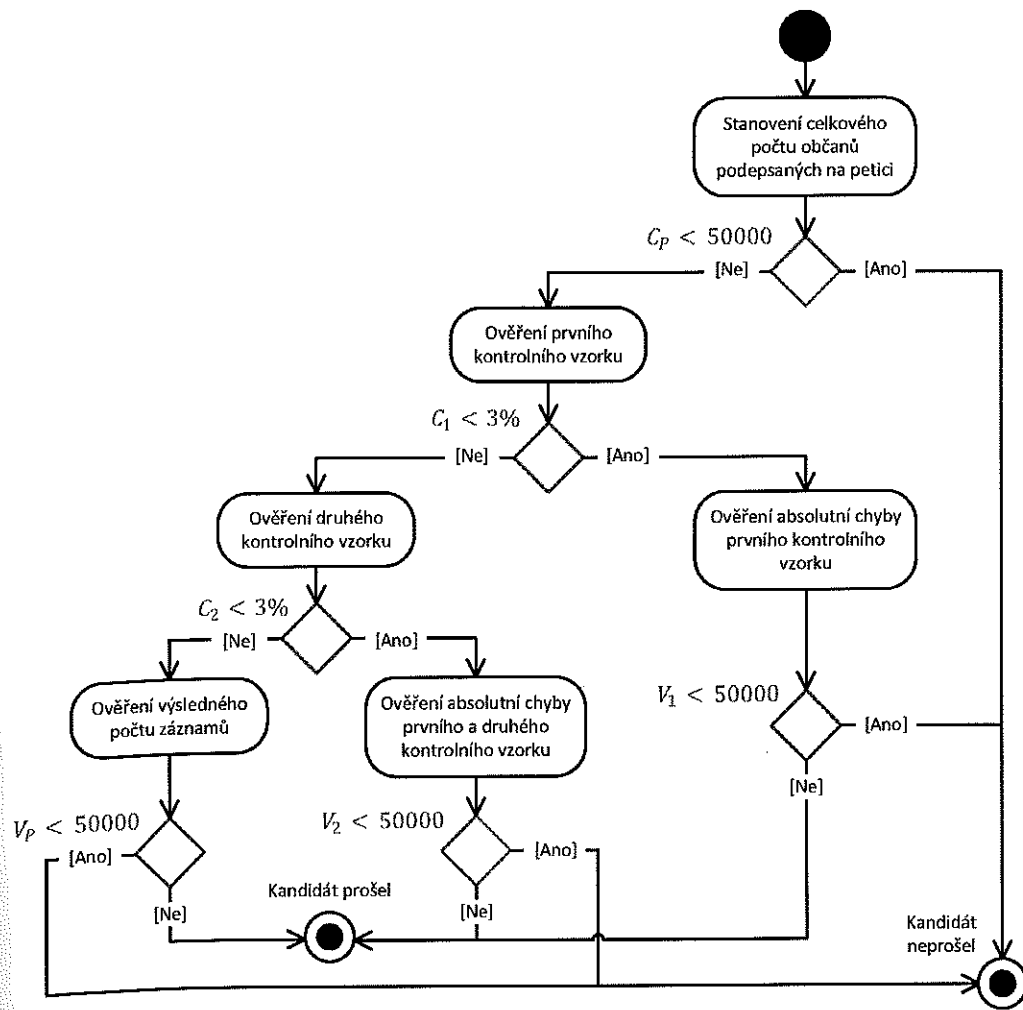
Bod pokynu	Obsah
2.1 Petice	Peticí se pro účely tohoto dokumentu rozumí soubor listinných petičních archů, které obsahují požadované údaje (popsané v kapitole „2.2 Petiční (podpisový) arch“) a společně tvoří petici na podporu kandidáta na prezidenta.
2.2 Petiční (podpisový) arch	Petiční (podpisový) arch je listinný dokument, který v souladu s § 25 odst. 3 Zákona povinně obsahuje následující údaje: 1. Oznámení, že petice je určena na podporu kandidatury kandidáta na volbu prezidenta, například textem „Petice na podporu kandidatury kandidáta“. 2. Rok konání volby prezidenta. 3. Jméno a příjmení kandidáta. 4. Rok narození kandidáta. 5. Číslo archu. 6. Seznam osob, které podporují petici. Každý záznam v seznamu musí obsahovat následující údaje o osobě: a. Jméno osoby. b. Příjmení osoby. c. Datum narození osoby. d. Adresu místa trvalého pobytu. e. Vlastnoruční podpis. Za petiční arch je považován jeden list petice přijaté Ministerstvem vnitra ČR (dále jen MV ČR), a to bez ohledu, zdali je popsán z jedné či obou stran.
2.4 Kontrolní vzorek	Kontrolní vzorek petice je seznam náhodně vybraných 8 500 záznamů o osobách, které podepsaly danou petici. Jsou-li pořizovány dva kontrolní vzorky, musí být vzorky vzájemně disjunktní, tj. nemohou obsahovat stejný záznam.
3.2 Stanovení celkového počtu občanů podepsaných na	Celkový počet občanů podepsaných pod danou peticí se stanoví jako součet počtu všech validních záznamů uvedených na jednotlivých petičních arších.

petici	<p>Za validní záznam se považuje takový záznam, který splňuje následující podmínky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V záznamu lze identifikovat vlastnoruční podpis osoby. 2. V záznamu je možno identifikovat skupinu oddělených textových údajů, které lze rozčlenit na jméno, příjmení, datum narození a adresu trvalého pobytu (minimálně jako název obce a domovní číslo) a to bez ohledu na smysluplnost konkrétně vzniklého údaje.³
--------	---

3.3 Výběr kontrolních vzorků	<p>Výběr kontrolního vzorku bude proveden na základě pseudonáhodného výběru petičních archů dané petice. Z vybraných petičních archů budou vybrány validní záznamy a zařazeny do kontrolního vzorku, přičemž bude postupně vybráno tolik petičních archů, aby součet počtu jejich validních záznamů převýšil 8 500. Po dosažení počtu minimálně 8 500 validních záznamů bude proces ukončen. Pokud bude arch vybrán opakovaně, nebudou záznamy opakovaně vybrány. V kontrolním vzorku pak bude ponecháno pouze přesně prvních 8 500 validních záznamů.</p> <p>Bude-li prováděn výběr druhého kontrolního vzorku, budou vynechávány petiční archy, které již byly zahrnuty do výběru prvního kontrolního vzorku.</p>
Pseudonáhodný výběr kontrolního vzorku	<p>Postupný pseudonáhodný výběr kontrolního vzorku bude probíhat podle následujícího algoritmu lineárního kongruentního generátoru LCG (Linear Congruent Generator) popsaného v Metodice.</p> <p>Jak první, tak i druhý kontrolní vzorek budou vždy předány ve třech denních dávkách, přičemž každá dávka bude obsahovat odpovídající část vzorků všech kandidátů. Po prvním dnu zpracování bude předáno minimálně 40% záznamů kontrolních vzorků všech kandidátů. Po druhém dni dalších minimálně 30% a po třetím dni zbývajících maximálně 30% záznamů kontrolních vzorků všech kandidátů. V prvním třídenním cyklu tak budou předány první kontrolní vzorky. V dalším třídenním cyklu pak druhé kontrolní vzorky.</p>

Algoritmus rozhodnutí o registraci kandidáta je v tomto dokumentu uveden takto:

³ Jinými slovy je možno odvodit úplný záznam pro předání do kontrolního vzorku.

Notace UML 2.4

Význam jednotlivých proměnných vystupujících v diagramu je následující.

Proměnná	Význam
C_p	Celkový počet záznamů, včetně neověřených a duplicitních.
C_1	Procentuální chybovost prvního kontrolního vzorku.

Proměnná	Význam
C_2	Procentuální chybovost druhého kontrolního vzorku.
V_p	Výsledný počet záznamů. $V_p \stackrel{\text{def}}{=} C_p - \frac{C_p \cdot (C_1 + C_2)}{100}$
V_1	Celkový počet záznamů snížený o chybu z prvního kontrolního vzorku. $V_1 \stackrel{\text{def}}{=} C_p - \frac{8500 \cdot C_1}{100}$
V_2	Celkový počet záznamů snížený o součet počtu chyb z prvního a druhého kontrolního vzorku. $V_2 \stackrel{\text{def}}{=} V_1 - \frac{8500 \cdot C_2}{100}$

Počet všech ověřených záznamů O_1 prvního kontrolního vzorku podle pravidel uvedených v bodu 3.4 Metodického pokynu, respektive počet všech ověřených záznamů O_2 druhého kontrolního vzorku, určuje chybovost C_1 prvního, respektive C_2 druhého, kontrolního vzorku předpisem

$$C_1 \cong 100 \cdot \left(1 - \frac{O_1}{C_v}\right) \quad \text{resp.} \quad C_2 \cong 100 \cdot \left(1 - \frac{O_2}{C_v}\right),$$

kde $C_v = 8500$ označuje celkový počet záznamů v kontrolním vzorku.

3 POSUDKOVÁ ČÁST

3.1 Interpretace zákona jako zadání pro ověření správnosti údajů na peticích

Tato část posudku se zabývá tím, jak lze z dikce zákona stanovit postup pro ověření správnosti údajů na peticích, jak provedl objednatel posudku v předloženém Metodickém pokynu (1.1.2). Není právním výkladem, ale popisem toho, jak lze právní předpis realizovat organizačně-technickými a matematicko-logickými postupy.

Z dikce § 25 odst. 5 a 6 lze dovodit následující, včetně míst nejasných, které je třeba posoudit z hlediska obvyklých výkladových a interpretačních postupů, tj. metodami jazykového, logického, popř. teleologického výkladu.

3.1.1 § 25 odst. 5

(5) *Ministerstvo vnitřně ověří správnost údajů na peticích namátkově na náhodně vybraném vzorku údajů u 8 500 občanů podepsaných na každé petici. Zjistí-li nesprávné údaje u méně než 3 % podepsaných občanů, nezapočítá Ministerstvo vnitřně tyto občany do celkového počtu občanů podepsaných na petici.*

Jedná se o tzv. první vzorek, kde z věty prvé vyplývá povinnost náhodně vybrat vzorem k počtu 8 500 občanů podepsaných na každé petici. Každou peticí se zjevně rozumí petice každého kandidáta. Co se týká požadavku na náhodnost, pak dle Metodického pokynu se tato náhodnost zajišťuje pomocí generátoru pseudonáhodných čísel, v pokynu popsáno – k tomu viz také dále.

Podle věty druhé budou-li zjištěny nesprávné údaje (podle § 25 odst. 3 jsou těmito údaji jméno, příjmení, datum narození a adresa místa trvalého pobytu), pak má být stanoven počet osob takto neověřených. Dle Metodického pokynu postupuje objednatel posudku opačně, tj. zjišťuje počet ověřených osob (záznamů) v prvním vzorku O_1 , načež procento neověřených občanů počítá dle vzorce

$$C_1 \stackrel{\text{def}}{=} 100 \cdot \left(1 - \frac{O_1}{C_p}\right),$$

což dává shodný výsledek, jelikož vzorec bychom mohli také psát takto:

$$C_1 = 100 \cdot \left(\frac{C_p - O_1}{C_p}\right),$$

kde $C_p - O_1$ je počet neověřených osob.

Pro první vzorek vyplývá přímo z dikce zákona, že C_p je 8 500.

Dalším krokem vyplývajícím z tohoto ustanovení zákona je nezapočítání počtu neověřených osob do celkového počtu občanů podepsaných na petici v případě, že byly zjištěny nesprávné údaje u méně než 3 % podepsaných občanů, tj. $C_1 < 3\%$.

Dle Metodického pokynu je počítán celkový počet záznamů snížený o počet neověřených osob z prvního vzorku z procentuálního údaje podle vzorce:

$$V_1 \stackrel{\text{def}}{=} C_p - \frac{8500 \cdot C_1}{100}$$

Tento propočít je také možný, nicméně znalec sám by volil odečtení přímo zjištěného počtu neověřených osob podle vzorce $V_1 = C_p - (C_p - O_1)$, čímž se odstraní riziko případných zaokrouhlovacích chyb na desetinných místech u procent.

3.1.2 § 25 odst. 6

(6) Zjistí-li Ministerstvo vnitra postupem podle odstavce 5 nesprávné údaje u 3 % nebo více než 3 % podepsaných občanů, provede kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu (dále jen "druhý kontrolní vzorek"). Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici, nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici. Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u 3 % nebo více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

Dikce tohoto odstavce je již podstatně složitější, a proto bude vhodné se zabývat jednotlivými větami.

3.1.2.1 Věta první

Zjistí-li Ministerstvo vnitra postupem podle odstavce 5 nesprávné údaje u 3 % nebo více než 3 % podepsaných občanů, provede kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu (dále jen "druhý kontrolní vzorek").

Pokud byly zjištěny nesprávné údaje u 3% nebo více než 3 % podepsaných občanů, tj. $C_1 \geq 3\%$, pak má MV provést kontrolu u dalšího vzorku stejného rozsahu, čímž se tedy myslí 8 500 občanů. Dle Metodického pokynu budou vynechávány petiční archy, které již byly zahrnuty do výběru prvního kontrolního vzorku, což je správný postup.

3.1.2.2 Věta druhá

Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici, nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici.

Chybovostí se myslí procentuální počet neověřených občanů, který je v Metodickém pokynu i v tomto posudku v rámci druhého vzorku označen jako C_2 . Podle tohoto pokynu se počítá podle vzorce

$$C_2 \stackrel{\text{def}}{=} 100 \cdot \left(1 - \frac{O_2}{C_v}\right)$$

kde $C_v = 8500$ označuje celkový počet záznamů v kontrolním vzorku.

Je ovšem otázkou, zda jde o jedinou možnou interpretaci této věty druhé.

Zatímco v odst. 5 se u procentuálního vyjádření hovoří o podepsaných občanech (srov. „Zjistí-li nesprávné údaje u méně než 3 % podepsaných občanů,...“), což lze jazykovým výkladem vztáhnout k občanům ve vzorku, pak v odst. 6 je použita jiná formulace, a to „3 % občanů podepsaných na petici“, což není v Metodickém pokynu uváděný údaj C_v , ale celkový počet občanů uvedený na petici (viz definice 2.1 pokynu).⁴

Při této interpretaci by měl potom vzorec znít takto:

$$C_2 = 100 \cdot \left(1 - \frac{O_2}{C_p}\right).$$

⁴ Petiči se pro účely tohoto dokumentu rozumí soubor listinných petičních archů, které obsahují požadované údaje (popsané v kapitole „2.2 Petiční (podpisový) arch“) a společně tvoří petici na podporu kandidáta na prezidenta.

Pravdou ovšem je, že takovýto výpočet zcela postrádá smysl a je třeba se přiklonit k výkladu takovému, že i v tomto případě měl zákonodárce na mysli velikost vzorku (8 500), nikoliv počet všech podepsaných občanů (číslo $\geq 50\,000$), a tedy postup dle Metodického pokynu je správný. Je nepochybné, že zákonodárce zamýšlel celou proceduru kontroly provádět právě na vzorcích, jinak by totiž právní úprava pozbývala smyslu.

Pokud se zjistí, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u méně než 3 % občanů podepsaných na petici [zde se s ohledem na předchozí text přepokládá tedy 3 % občanů podepsaných na vzorku], nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici.

Dle Metodického pokynu postupoval objednatel posudku podle vzorce

$$V_2 \stackrel{\text{def}}{=} V_1 - \frac{8500 \cdot C_2}{100}$$

Vzorec lze jinak vyjádřit jako

$$V_2 = C_p - (8500 \cdot C_1) - (8500 \cdot C_2).$$

Zde je třeba ale ještě poukázat na formulaci „nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků do celkového počtu občanů podepsaných na petici“, která by mohla být interpretována tak, že se nesnižuje celkový počet občanů podepsaných na petici pouze o neověřené občany z obou vzorků, ale o celkový rozsah obou vzorků, což by z dikce „nezapočítá Ministerstvo vnitra občany z obou kontrolních vzorků“ bylo možno rovněž dovozovat. V takovém případě by propočtení počtu záznamů snížený o výsledky kontroly z prvního a druhého vzorku zněl takto:

$$V_2 = C_p - 8500 - 8500 = C_p - 17\,000.$$

I zde je ovšem možné se klonit k výkladu, který objednatel posudku aplikoval v Metodickém pokynu, že se má jednat o odečtení procentuálního podílu neověřených záznamů z obou vzorků, nikoliv celkového počtu osob ve vzorcích.

3.1.2.3 Věta třetí

Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u 3 % nebo více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

Podle této věty třetí bude-li $C_2 \geq 3\%$, má objednatel posudku odečíst od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích.

V Metodickém pokynu je to znázorněno vzorcem

$$V_p \stackrel{\text{def}}{=} C_p - \frac{C_p \cdot (C_1 + C_2)}{100}$$

Podle tohoto vzorce se sečte chybovost v obou vzorcích (C_1 a C_2), tímto součtem je vynásoben celkový počet občanů podepsaných na petici C_p a takto získaný počet „celkově“ neověřených hlasů je od celkového počtu občanů podepsaných na petici C_p odečten.

Jak vyplývá ze zadání tohoto znaleckého posudku, je otázkou hodnou zvláštního zřetele, jak matematicko-logicky interpretovat text „počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích“.

V DZ k návrhu zákona se uvádí stejný text, jako v cit. ust. zákona, nicméně doplněný o příklad:

„Zjistí-li Ministerstvo vnitřní, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích (například bude-li chybovost v obou kontrolních vzorcích takto zjištěná celkem 10 %, odečítá se 10 % občanů podepsaných na petici).“

Použití slova „celkem“ v příkladu uvedeném v DZ svědčí o tom, že návrh předpokládá součet procent chybovosti v obou vzorcích. Pokud tedy je chybovost v 1. vzorku C_1 % a ve druhém C_2 %, pak chybovost v obou kontrolních vzorcích je součtem chybovosti v každém z nich $C_v = C_1 + C_2$.

Pokud se v souvislosti s postupem objednatel posudku hovoří o tom, že výsledná chybovost měla být stanovena jako průměr (lhostejno zda aritmetický, geometrický či jiný) z obou údajů C_1 a C_2 , pak dle názoru znalce takový požadavek nemá oporu v dikci předpisu a ani Metodický pokyn takto neuvažuje.

3.2 Odpověď na otázku položenou znalci

Jaká je matematická interpretace ust. § 25 odst. 5 a 6 zákona č. 275/2012 Sb., týkající se ustanovení o odečítání počtu občanů podepsaných na petici?

Jak je uvedeno v části 3.1 tohoto posudku, matematická interpretace ust. § 25 odst. 5 a 6 zákona č. 275/2012 Sb., týkající se ustanovení o odečítání počtu občanů podepsaných na petici je sice zatížena některými nepřesnostmi v dikci zákona, které je třeba logicky vyložit tak, aby aplikace tohoto právního předpisu dávala smysl, nicméně postup objednatel posudku, jak je vyjádřen v Metodickém pokynu, takové interpretaci odpovídá.

Pokud by bylo záměrem zákona, aby byla provedena rozsáhlá statistická analýza výsledků ověřování osob uvedených v peticích, musel by tento zákon (nebo prováděcí předpis) definovat jednoznačné matematicko-statistické postupy, které by zahrnovaly například:

1. definování a ověření náhodnosti výběru vzorků (hodnocení generátoru náhodných čísel),
2. spočtení statistických ukazatelů vztahujících se ke vzorkům (tzv. výběrovým souborům),
3. formulování a ověření statistických hypotéz, umožňujících z ukazatelů zjištěných ze vzorků (z výběrových souborů, jež jsou zákonem definovány jako

první vzorek a druhý vzorek) usoudit na dostatečně vysoké hladině spolehlivosti, jaké jsou parametry souboru základního (všech podepsaných občanů),
4. na základě toho učinit závěry o započtení či nezapočtení hlasů každého kandidáta.

Zákon ale v tomto případě nedefinuje jinak postup v případě, že oba vzorky vykazují chybovost $\geq 3\%$, nežli pokynem „odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích“.

V takovém případě se neuplatní matematické, statistické, ani případně jakékoliv jiné postupy, které by mohly být aplikovány, neboť dikce zákona není postavena výlučně na matematických operacích, ale na signalizaci či vyhodnocení určité úrovně věrohodnosti.

Postup lze zjednodušeně popsat takto:

1. Byl vybrán a posouzen vzorek 8 500 osob. Pokud vykazoval chybovost nižší, nežli 3%, byl kandidát nějakým způsobem sankcionován – odebráním jistého počtu hlasů.
2. Pokud ale bylo neplatných podpisů více, pak byl vybrán druhý vzorek, přičemž byla opět prověřena jeho chybovost. (Abstrahujeme teď od otázky, zda má být počítána ve jmenovateli z 8 500 nebo z celkového počtu hlasů, jakkoliv druhý způsob výpočtu by byl pro kandidáty ještě výhodnější, protože výsledek by byl prakticky vždy nižším číslem.)
3. Pokud tento druhý vzorek vykazoval chybovost nižší, nežli 3%, byl kandidát opět nějakým způsobem sankcionován – odebráním jistého počtu hlasů (opět bez ohledu na to, kolik jich mělo být – viz výše).
4. V případě, že oba vzorky vykazují vyšší chybovost, nežli $\geq 3\%$, pak zákon stanovil postup, jakým budou odebrány hlasy z celkového počtu osob. Což může být určeno libovolně, protože primárně nejde o matematiku a přesné vyčíslení chybovosti celého základního souboru, ale o nastavení postupového pravidla. Pokud by totiž tomu tak mělo být, ani veřejností požadované průměrování by nepřineslo uspokojivou odpověď na to, kolik a s jakou pravděpodobností (hladinou spolehlivosti či významnosti) jsou chybové záznamy v celém (základním) souboru, tj. v celé petici. Jde tedy o postup, jak se dobrat určitého výsledku předem daným způsobem.

5. Proto také nemá smysl uvažovat o případech, kdy by činila chybovost v prvním vzorku např. 60% a ve druhém 50%, zda by bylo kandidátovi odečteno 110% hlasů, takový postup by se nesl ve znamení *reductio ad absurdum*. Lze se opět v souladu s logickým výkladem zákona domnívat, že v takovém případě budou odečteny všechny existující hlasy (počet osob nemůže nabývat záporných hodnot). Pokud chybovost za oba vzorky dosáhne v součtu $\geq 100\%$, znamená to, že kandidát nebude mít žádné platné hlasy, což lze chápat jako sankci zákona, vyplývající ze znevěrohodnění hlasů prostřednictvím vysoké chybovosti zjištěné v obou vzorcích.

4 Znalecká doložka

Tento posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 25.6.1987 čj. ZT 1972/87, rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 21.6.1995 čj. ZT 2262/95 a rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 19.3.2001 čj. M – 456/2001 pro obory, odvětví a specializace:

- ekonomika
 - odvětví řízení, plánování a organizace ekonomiky se zvláštní specializací na posuzování a přezkoumávání vztahů, smluv, cen, náležitá péče a péče řádného hospodáře a dalších skutečností podle obchodního zákoníku,
 - odvětví ceny a odhady se specializací elektronika, kybernetika, nehmotný majetek, oceňování podniků, know-how, duševního vlastnictví, a pohledávek, posuzování přeměn, fúzí a rozdělení společností, oceňování majetku, jmění, vkladů a vypořádacích podílů, posuzování přiměřenosti cen nebo směnných poměrů cenových papírů, výše vypořádání a dalších úkonů podle obchodního zákoníku
- elektronika,
- kybernetika,
 - odvětví výpočetní technika,
- kriminalistika
 - odvětví informační systémy, ochrana dat a kriminalistická počítačová expertiza,
- školství a kultura
 - odvětví umění literární, se zvláštní specializací tvorba, distribuce a užívání autor-
ských děl.

Posudek má šestnáct stran a jednu přílohu. Byl zpracován 4x (3x pro objednatele, 1x pro archiv znalce).

Znalecký úkon je zapsán pod poř. č. 2383/2012 znaleckého deníku.

V Praze, dne 6. 12. 2012

Prof. Ing. Vladimír SMEJKAL, CSc. LL.M.

Včelařská 9, Praha 8

Příloha č. 1

Podklady poskytnuté objednatelem posudku

Metodický pokyn ke kontrole petic, který byl součástí smlouvy o dodávce služeb za účelem realizace veřejné zakázky s názvem „Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta“ se společností Hewlett-Packard, s. r. o., č.j. MV-65370/REG-2012

Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta

**Metodický pokyn
ke kontrole petice**

Obsah

1. Účel metodického pokynu	3
2. Základní pojmy.....	3
2.1. Petice	3
2.2. Petiční (podpisový) arch	3
2.3. Digitální obraz petice	3
2.4. Kontrolní vzorek.....	4
3. Postup kontroly petice.....	5
3.1. Rozhodnutí o registraci kandidáta	5
3.2. Stanovení celkového počtu občanů podepsaných na petici	6
3.2.1. Prokazatelnost stanovení počtu	6
3.3. Výběr kontrolních vzorků.....	6
3.3.1. Prokazatelnost výběru	7
3.4. Ověření osoby.....	7
3.4.1. Postup automatizovaného ztotožnění.....	7
3.4.2. Postup manuálního ztotožnění	8
3.4.3. Ověření osoby na základě ztotožnění	8
3.4.4. Prokazatelnost ověření osoby.....	9
4. Další ustanovení.....	9
4.1. Převzetí petice od kandidujícího subjektu	9
4.2. Převzetí a navrácení petice poskytovatelem služeb	10
4.3. Převzetí dat.....	10
4.4. Zpracování osobních údajů.....	10

1. Účel metodického pokynu

Pokyn se řídí a podléhá zákonu č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky) – účinnost od 1.10.2012 (dále jen Zákon).

2. Základní pojmy

Následující kapitola vymezuje základní pojmy tak, jak jsou chápány a dále používány v tomto pokynu.

2.1. Petice

Peticí se pro účely tohoto dokumentu rozumí soubor listinných petičních archů, které obsahují požadované údaje (popsané v kapitole „2.2 Petiční (podpisový) arch“) a společně tvoří petici na podporu kandidáta na prezidenta.

2.2. Petiční (podpisový) arch

Petiční (podpisový) arch je listinný dokument, který v souladu s § 25 odst. 3 Zákona povinně obsahuje následující údaje:

1. Oznámení, že petice je určena na podporu kandidatury kandidáta na volbu prezidenta, například textem „Petice na podporu kandidatury kandidáta“.
2. Rok konání volby prezidenta.
3. Jméno a příjmení kandidáta.
4. Rok narození kandidáta.
5. Číslo archu.
6. Seznam osob, které podporují petici. Každý záznam v seznamu musí obsahovat následující údaje o osobě:
 - a. Jméno osoby.
 - b. Příjmení osoby.
 - c. Datum narození osoby.
 - d. Adresu místa trvalého pobytu.
 - e. Vlastnoruční podpis.

Za petiční arch je považován jeden list petice přijaté Ministerstvem vnitra ČR (dále jen MV ČR), a to bez ohledu, zdali je popsán z jedné či obou stran. Každý petiční arch bude po příjmu označen poskytovatelem služby štítkem s čárovým kódem¹, který jej jednoznačně identifikuje jak v rámci petice, tak i mezi petičními archy všech přijatých petic.

2.3. Digitální obraz petice

Digitální obraz petice je skupina naskenovaných obrazů jednotlivých petičních archů, přičemž je každý obraz (soubor) identifikovatelný pořadovým číslem kandidáta, které mu přidělilo MV ČR a číslem uvedeným na štítku, kterým byl arch polepen při příjmu petice.

¹ Použití čárového kódu zajistí nejenom jednoznačnou identifikaci petičního archu napříč všemi přijatými archy, ale i umožní efektivní dohledávání konkrétních archů a jejich identifikaci v rámci digitálního zpracování.

2.4. Kontrolní vzorek

Kontrolní vzorek petice je seznam náhodně vybraných 8 500 záznamů o osobách, které podepsaly danou petici. Jsou-li pořizovány dva kontrolní vzorky, musí být vzorky vzájemně disjunktní, tj. nemohou obsahovat stejný záznam.

Souhrnná hlavička kontrolního vzorku, která je společná pro všechny jeho záznamy, musí obsahovat následující údaje:

1. Jméno kandidáta.
2. Příjmení kandidáta.
3. Datum narození kandidáta.
4. Číslo kontrolního vzorku – číslo „1“ pro první kontrolní vzorek, číslo „2“ pro druhý kontrolní vzorek.

Záznam kontrolního vzorku v okamžiku jeho předání k ověření bude obsahovat následující údaje, a to tak, že žádný údaj nesmí být opomenut:

1. Pořadové číslo petičního archu – identifikátor ze štítku nalepeného na arch.
2. Pořadové číslo záznamu – číslo odpovídající pořadovému číslu záznamu určenému v okamžiku stanovení počtu záznamů petice.
3. Jméno osoby uvedené v příslušném záznamu na archu.
4. Příjmení osoby uvedené v příslušném záznamu na archu.
5. Datum narození osoby uvedené v příslušném záznamu na archu – datum bude normalizováno do tvaru RRRR.MM.DD (například 1964.04.21).
6. Adresa trvalého pobytu – jako jeden textový záznam pro uvedenou adresu.

Po ověření v ROB a ISEO budou k záznamu kontrolního vzorku doplněny následující údaje, přičemž budou doplněny pouze údaje relevantní průběhu algoritmu ověření záznamu:

1. Identifikátor² osoby v Registru obyvatel (ROB).
2. Jméno osoby v Registru obyvatel (ROB).
3. Příjmení osoby v Registru obyvatel (ROB).
4. Datum narození osoby v Registru obyvatel (ROB).
5. Seznam státních občanství osoby.
6. Identifikátor³ osoby v Evidenci obyvatel (ISEO).
7. Jméno osoby v Evidenci obyvatel (ISEO).
8. Příjmení osoby v Evidenci obyvatel (ISEO).
9. Datum narození v Evidenci obyvatel (ISEO).
10. Příznak právní způsobilosti osoby.
11. Název obce v adrese trvalého pobytu.
12. Název ulice v adrese trvalého pobytu.
13. Číslo popisné v adrese trvalého pobytu.
14. Číslo orientační v adrese trvalého pobytu.
15. Číslo evidenční v adrese trvalého pobytu.
16. Příznak, zdali byl záznam ztotožněn automatizovaně.
17. Příznak, zdali byl záznam ztotožněn manuálně.
18. Příznak, zdali je záznam duplicitní – v rámci kontrolních vzorků daného kandidáta.
19. Příznak ověření záznamu.

² Nejedná se o identifikátor osoby v registru ROB, který je z principu činnosti základních registrů neznámý pro aplikace registry využívající. Jedná se o identifikátor, který je poskytnut Informačním systémem základních registrů (ISZR) a lze jej používat pro jednoznačnou identifikaci osoby v rámci služeb ISZR.

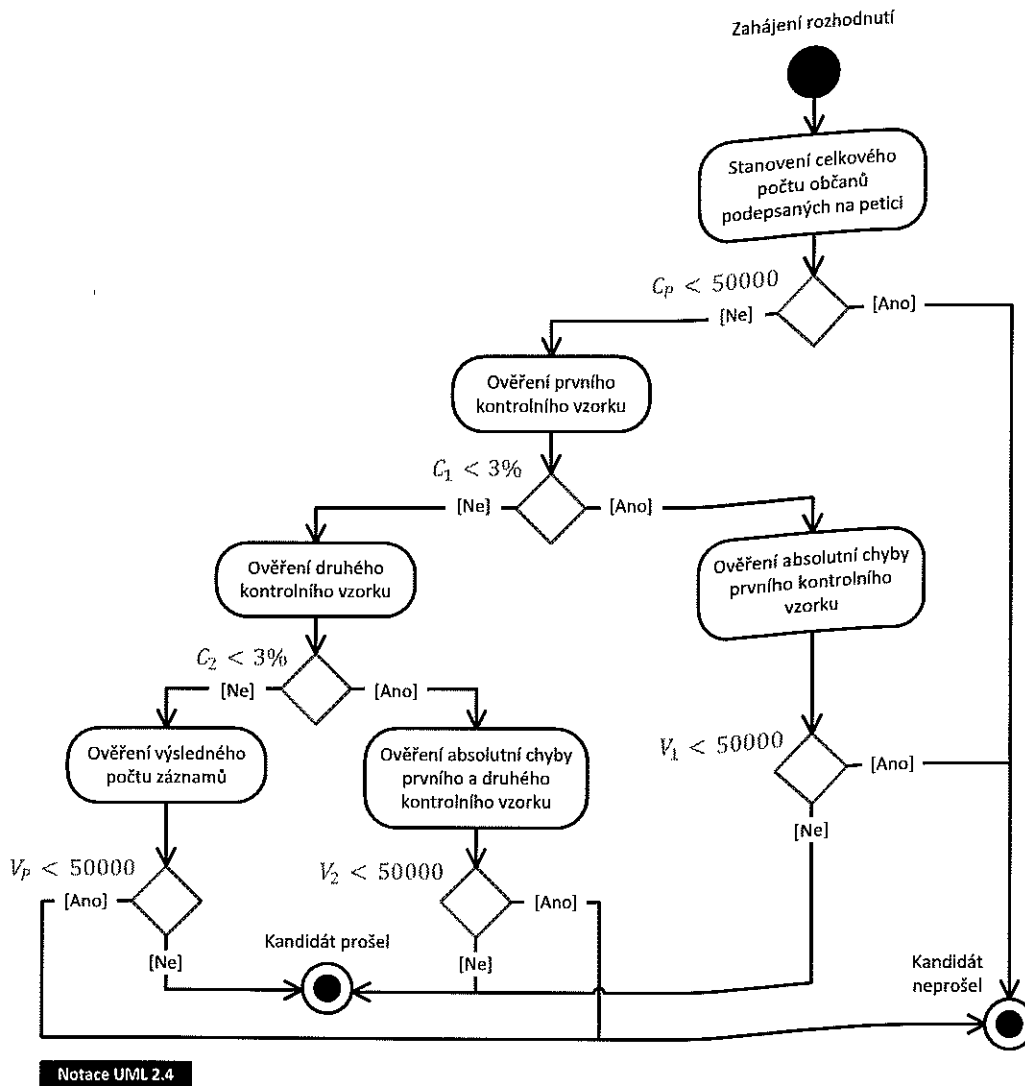
³ Obdobně jako v případě Registru obyvatel se nejedná přímo o identifikátor systému ISEO, ale umělý identifikátor vydávaný službou vyhledávání při ztotožňování osob.

V případě, že došlo k modifikaci některého z údajů 3 až 6 v rámci manuálního ověření, budou součástí záznamu zmodifikované údaje, na základě kterých byl určen identifikátor osoby (údaje 7, 8 a 9).

3. Postup kontroly petice

3.1. Rozhodnutí o registraci kandidáta

Následující diagram popisuje algoritmus rozhodnutí o registraci kandidáta.

Obrázek 1 - Algoritmus rozhodnutí o registraci kandidáta

Význam jednotlivých proměnných vystupujících v diagramu je následující.

Proměnná	Význam
C_p	Celkový počet záznamů, včetně neověřených a duplicitních.
C_1	Procentuální chybovost prvního kontrolního vzorku.

Postupný pseudonáhodný výběr kontrolního vzorku bude probíhat podle následujícího algoritmu lineárního kongruentního generátoru LCG (Linear Congruent Generator) popsaného následujícím způsobem.

Nechť N označuje počet všech petičních archů dané petice a konstanty a , c , m jsou nastaveny takto

$$a = 11035115245$$

$$c = 12345$$

$$m = 2^{31}$$

Definujme dále $p_0 := \left\lfloor \frac{N}{2} \right\rfloor$ a $r_0 := \left\lfloor \frac{m}{N} \cdot p_0 \right\rfloor$. Posloupnost $\{p_n\}_{n=1}^{\infty}$ pořadových čísel archů, které budou postupně zařazovány do výběru kontrolního vzorku, je pak dána pomocí vztahů

$$r_n := (a \cdot r_{n-1} + c) \bmod m \qquad p_n := \left\lfloor \frac{N}{m} \cdot r_n \right\rfloor$$

Jak první, tak i druhý kontrolní vzorek budou vždy předány ve třech denních dávkách, přičemž každá dávka bude obsahovat odpovídající část vzorků všech kandidátů. Po prvním dnu zpracování bude předáno minimálně 40% záznamů kontrolních vzorků všech kandidátů. Po druhém dni dalších minimálně 30% a po třetím dni zbývajících maximálně 30% záznamů kontrolních vzorků všech kandidátů. V prvním třídením cyklu tak budou předány první kontrolní vzorky. V dalším třídením cyklu pak druhé⁵ kontrolní vzorky.

3.3.1. Prokazatelnost výběru

U každého výběru kontrolního vzorku bude evidována posloupnost pořadových čísel petičních archů, jak byly postupně zařazeny do výběru.

3.4. Ověření osoby

Ověření osoby na základě záznamu vybraného v kontrolním vzorku bude realizováno ztotožněním údajů oproti informačním systémům ISEO (Informační systém evidence obyvatel) a ROB (Registru obyvatel) a následným ověřením, zdali osoba ztotožněného záznamu splňuje požadované legislativní náležitosti. Ztotožnění bude probíhat ve dvou krocích. V prvním kroku bude provedeno automatizované ztotožnění všech záznamů ve vzorku. Záznamy, které se nepodaří ztotožnit, pak budou v rámci druhého kroku ztotožňovány manuálně.

3.4.1. Postup automatizovaného ztotožnění

Automatizované ztotožnění bude probíhat tak, že pro každý záznam kontrolního vzorku budou provedeny následující kroky:

1. Na základě vstupních údajů záznamu (jméno, příjmení, datum narození) bude pomocí hromadného vyhledávání v systému ROB hledán seznam relevantních záznamů. Možnosti následného zpracování jsou:
 - a. Volání skončí chybou - bude záznam kontrolního vzorku zařazen do manuálního ztotožnění,
 - b. Nevrátí se synchronně - bude záznam kontrolního vzorku zařazen do manuálního ztotožnění,
 - c. Navracený seznam prázdný - bude záznam kontrolního vzorku zařazen do manuálního ztotožnění,

⁵ Lze předpokládat, že druhý kontrolní vzorek nebude vytvářen pro všechny kandidáty. Předání pak bude možné realizovat v odpovídajícím, kratším termínu.

- d. Obsahuje přesně jeden záznam – prověří se významná shoda adresy, v případě shody osoba je ztotožněna (uloženo AIFO); jinak bude záznam zařazen do manuálního ztotožnění,
- e. Obsahuje více jak jeden záznam – pokusí se ztotožnit jeden záznam na základě významné shody adresy. Pokud je výsledkem právě jeden záznam osoba je ztotožněna (uloženo AIFO); jinak bude záznam zařazen do manuálního ztotožnění.

3.4.2. Postup manuálního ztotožnění

Záznamy kontrolního vzorku, které byly zařazené do manuálního ztotožnění, budou ztotožňovány na základě vstupu operátora pro každý jednotlivý záznam, a to následujícím způsobem:

1. Pro zvolený záznam vzorku bude zobrazena příčina neúspěchu v procesu automatizovaného ztotožnění a údaje petenta (z kontrolního vzorku)
2. Operátor může pozměnit vstupní údaje záznamu vzorku (příčemž jsou pozměněné údaje v systému IS Petice zaevidovány) a zobrazit seznam dohledaných záznamů ze systému ISEO. Operátor může též při změně záznamů využít zástupných znaků (ve jméně a příjmení), které při dohledání záznamů v ISEO mohou být nahrazeny libovolnou sekvencí znaků. Údaje jméno a příjmení se vyhledávají i podle historie vedené v ISEO.
3. V seznamu relevantních záznamů může operátor označit záznam za ztotožněný. Systém záznam ověří v Registru obyvatel (ROB) – pokud najde, uloží AIFO.
4. Alternativně může operátor označit záznam jako neztotožněný a přejít na jiný záznam.

3.4.3. Ověření osoby na základě ztotožnění

Pro ztotožněné záznamy bude ze systému ISEO doplněn příznak právní způsobilosti osoby, primární občanství, datum úmrtí a u záznamu stanoven příznak ověření záznamu, který určí, zdali je záznam na petici uveden v souladu se Zákonem. Příznak se stanoví takto:

1. Pokud záznam nebyl ztotožněn automatizovaně ani ručně, je označen jako neověřený.
2. U ztotožněných záznamů bude ověřeno, zdali existují duplicitní záznamy se shodným jménem, příjmením, datem narození, částí obce a číslem domovním. Pokud ano, budou všechny tyto záznamy s výjimkou jednoho označeny jako duplicitní. Duplicitní záznamy jsou následně označeny jako neověřené.
3. Pokud je záznam ztotožněný a není duplicitní, je ověřeno, zdali osoba podle data narození dosáhne alespoň druhý den volby prezidenta věku 18 let. Dále, zdali je osoba způsobilá k právním úkonům podle příznaku z Evidence obyvatel a zdali má osoba státní občanství České republiky na základě seznamu občanství z Registru obyvatel. Pokud záznam osoby vyhoví všem třem výše uvedeným podmínkám, je osoba označena jako ověřená, v každém jiném případě jako neověřená.

Počet všech ověřených záznamů O_1 prvního kontrolního vzorku podle výše uvedených pravidel, respektive počet všech ověřených záznamů O_2 druhého kontrolního vzorku, určuje chybovost C_1 prvního, respektive C_2 druhého, kontrolního vzorku předpisem

$$C_1 \stackrel{\text{def}}{=} 100 \cdot \left(1 - \frac{O_1}{C_v}\right) \quad \text{respektive} \quad C_2 \stackrel{\text{def}}{=} 100 \cdot \left(1 - \frac{O_2}{C_v}\right)$$

kde $C_v = 8500$ označuje celkový počet záznamů v kontrolním vzorku.

3.4.4. Prokazatelnost ověření osoby

Pro potřeby prokazatelnosti ověření osoby budou u každého záznamu uchovávány údaje v souladu s popisem kontrolního vzorku v kapitole „2.4 Kontrolní vzorek“.

4. Další ustanovení

4.1. Převzetí petice od kandidujícího subjektu

Převzetí petic bude probíhat v místě určeném MVČR v termínech určených Zákonem, nejpozději do 66 dnů přede dnem volby prezidenta.

Petice pro podporu více kandidátů budou přebírány souběžně na více přepážkách – jedna přepážka vždy bude obsluhovat právě jeden kandidující subjekt. Nejzazší termín pro zahájení předávky petice je 16:00 šestašedesátého dne přede dnem volby prezidenta, aby mohlo do půlnoci téhož dne dojít ke kontrole petičních archů a protokolárnímu ukončení předání.

Přepážku bude obsluhovat skupina (tří) pracovníků MVČR doplněná o pracovníka poskytovatele služeb zajišťujícího digitalizaci petičních archů.

Při převzetí jednoho každého petičního archu zkontrolují pracovníci MVČR náležitosti záhlaví petičního archu, poznamenají do předávacího protokolu číslo archu a dořeší případné nedostatky společně s kandidujícím subjektem. Přijatý arch je následně pracovníkem poskytovatele služeb polepen štítkem s kódy kandidujícího subjektu a sekvenčně rostoucím pořadovým číslem štítku.

Následně jsou polepené archy vloženy do krabic pro předání k digitalizaci archů – každá krabice může obsahovat pouze petiční archy na podporu jednoho kandidáta.

V průběhu přebírání petice bude vytvořen přebírací protokol, který kromě základních údajů (informace o kandidátu, informace o předávajícím a přebírajícím, datum a čas předání, podpisy přebírajícího a předávajícího) bude obsahovat výčet čísel či intervalů čísel přebraných petičních archů a celkový počet přebraných archů.

Přebírací protokol bude podepsán oprávněným zástupcem MV ČR a předán kandidujícímu subjektu. Kopie protokolu pak bude použita k předání petice poskytovateli služeb společně s krabicemi s petičními archy za účelem digitalizace. Pracovník poskytovatele služeb uvede na předávací protokol interval čísel nalepených čárových kódů a celkový počet archů. V případě, že nebude souhlasit počet archů uvedených pracovníky MVČR s počtem uvedeným pracovníkem poskytovatele, bude provedeno přepočítání naskenováním.

Pracovníci jedné přepážky budou vždy společně obsluhovat pouze jeden kandidující subjekt, aby bylo minimalizováno riziko promíchání petičních archů. Další subjekt bude případně obsluhován, až po uložení všech archů do krabic k digitalizaci a jejich předání poskytovateli služeb.

4.2. Převzetí a navrácení petice poskytovatelem služeb

Poskytovatel služeb umístí na pracoviště určené pro podání peticí kandidujícím subjektem dostatečné množství skenerů, které zajistí naskenování petice, aniž by tato musela opustit prostory v kompetenci MVČR. Skenovací pracoviště však bude provozováno organizačně jako jednotka poskytovatele služeb.

Skenování bude probíhat postupně pro petiční archy vždy jednoho kandidujícího subjektu a po naskenování archů daného subjektu bude ověřen počet naskenovaných archů s údaji uvedenými na protokolu.

Krabice s petičními archy, pak musí být převzaty a předány zpět MV ČR protokolárním způsobem.

Jako protokol pro převzetí a navrácení bude použita spolupodepsaná kopie původního protokolu předaného kandidujícímu subjektu, s doplněním údajů o přebírajícím a předávajícím a doplněná průvodkou s počtem krabic a identifikátory uvedenými na krabici, které ji jednoznačně identifikují.

4.3. Převzetí dat

Při převzetí dat od poskytovatele služeb musí být data uložena na jednovrstvém, nepřepisovatelném disku DVD a to ve třech kopiích. Každý disk musí být označen popiskou, která jej jednoznačně identifikuje. Uvedené identifikátory budou uvedeny na předávajícím protokolu společně se jmény a příjmeními přebírajících a předávajících osob, datem předání/převzetí a podpisy.

Data budou předávána postupně, jak budou pořizována a to v dávkách, které budou reflektovat ukončení dílčích kroků kontroly petic.

4.4. Zpracování osobních údajů

V rámci ověřování petic dochází ke zpracování osobních údajů osob, které petici podepsaly. Poskytovatel služeb bude provádět zpracování plně v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, a dalšími souvisejícími legislativními normami.